

Radiografia INSOCAT

2026

www.acciosocial.org

Entitats Catalanes
d'Acció Social

La publicació d'aquest document es basa principalment en les dades de l'Enquesta de Condicions de Vida (ECV) corresponents a l'any 2025, una estadística de periodicitat anual harmonitzada en l'àmbit europeu que realitzen conjuntament l'Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya) i l'INE (Institut Nacional d'Estadística). A més, incorpora dades complementàries recents d'altres fonts que ajuden a analitzar la realitat social a Catalunya.

Major risc d'exclusió

Un 24,8% de les persones que viuen Catalunya, més de dos milions de persones, estan en risc de pobresa o exclusió, un increment de 0,8 punts percentuals respecte a fa un any. La taxa **empitjora per primer cop en cinc anys, frega el quart de la població** i ens allunya de la mitjana europea (21%)*. Un 8,9% de les llars pateix privació material i social severa (+0,3 en relació a 2024) i la taxa de pobresa s'enfila al 18,9%, un punt i mig més que l'any anterior, malgrat que la situació laboral de les llars millora.

* Eurostat 2024, darreres dades disponibles.

24,8 %

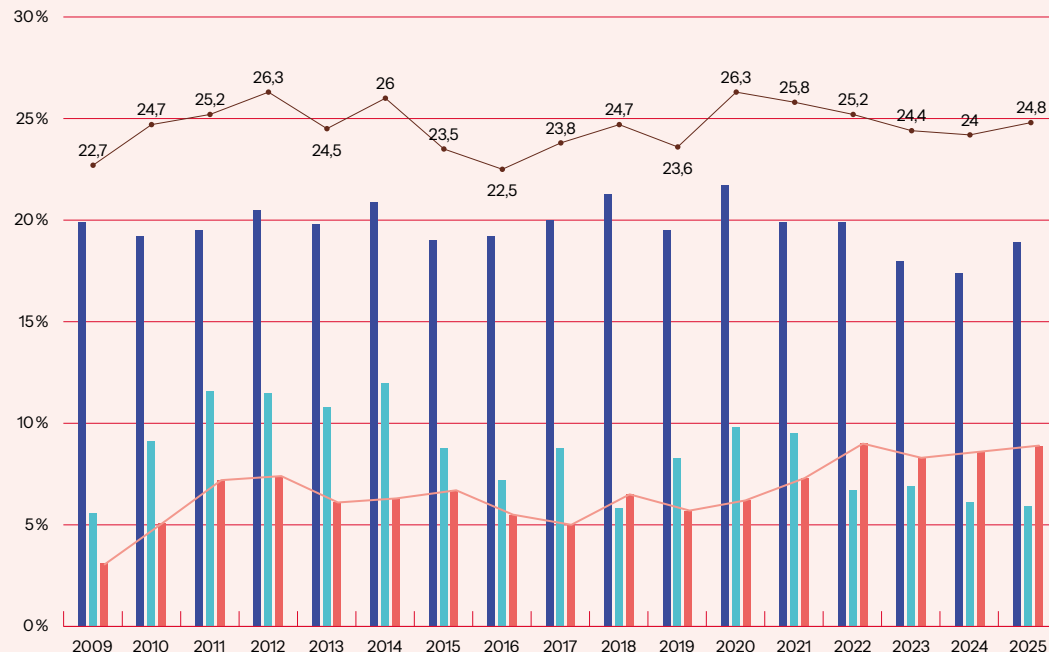
Catalunya

21 %

UE

❗ L'estadística no recull la realitat de les persones en major precarietat: **les més de 150.000 en situació administrativa irregular** que s'espera que es puguin acollir al procés de regularització extraordinària anunciat pel Govern espanyol.

Taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE) i els seus components a Catalunya, 2009-2025 (%)

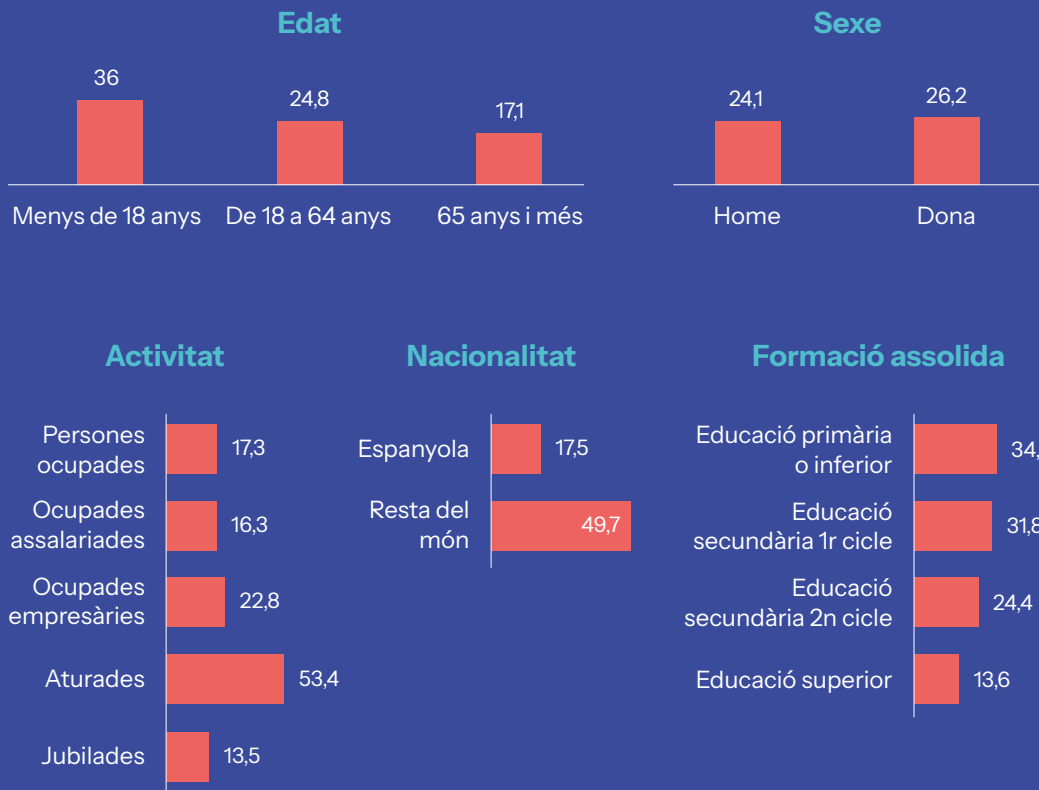
Font:
Elaboració pròpia a partir
de dades de l'Idescat (ECV).

■ Taxa de risc de pobresa
■ Privació material i social severa
■ Baixa intensitat de treball
● Taxa AROPE

Infants, dones i persones migrades: qui més pateix

L'empitjorament generalitzat de les dades es continua acarnissant amb els segments de població històricament més castigats: la infància i l'adolescència —**la taxa de pobresa puja fins al 36 % dels menors de 18 anys**—, les dones —augmenta 1,2 punts davant els 0,3 dels homes— i les persones migrades: **un 49,7 % dels qui no tenen nacionalitat espanyola estan en risc**. Per activitat, només les persones empresàries i les jubilades milloren lleugerament i per formació, **un terç dels que només tenen el primer cicle d'educació secundària o menys estan en risc** de pobresa o exclusió.

Taxa AROPE segons variables a Catalunya, 2025 (%)

Desigualtats heretades i en augment

L'índex S80/20 mostra com els ingressos del 20 % de la població que més guanya a Catalunya multipliquen per 4,7 els del 20 % de la població amb menys ingressos, un diferencial que altres dades il·lustren amb molta major cruesa. A l'Estat espanyol, l'1% més ric concentra el 23,9 % de la riquesa total, davant el 6,7% de la meitat més pobra*. A Catalunya, **el 10 % més ric acumula el 60 % del patrimoni** i l'1% més ric, el 27%**.

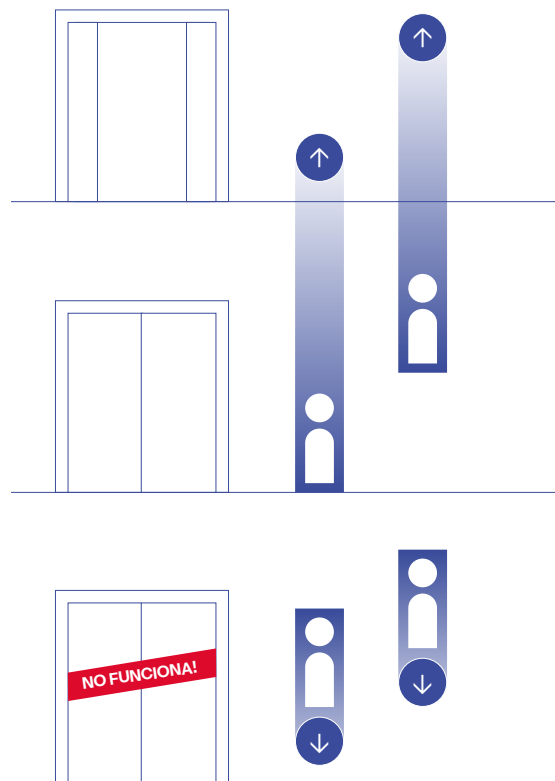
* *Contra el imperio de los más ricos*, Oxfam Intermón 2026

** *Informe Social 2025*, Generalitat de Catalunya 2026

Índex de desigualtat S80/20, Catalunya 2024

El ingressos del 20% de la població que més guanya multipliquen **x4,7** els del 20% de la població amb menys ingressos

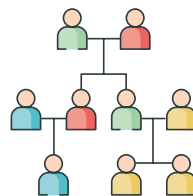
Ascensor social espalltat

Més del

35 %

de la desigualtat d'ingressos és heretada

Aquesta desigualtat està determinada per circumstàncies no triades: gènere, lloc de naixement dels progenitors i, sobretot, origen socioeconòmic familiar.

Espanya ocupa el 23è lloc sobre 30 països analitzats, a la cua de la UE amb Portugal i Romania*.

* *Tenir i no tenir: Com superar la bretxa d'oportunitats* (OCDE, 2025)

L'habitatge, factor clau d'empobriment i precarietat

El cost de l'habitatge és el gran llast per a qui no en té en propietat: **els lloguers s'han incrementat un 58,07 %** entre 2014 i 2025*. A Catalunya 568.000 llars on viuen gairebé **dos milions de persones pateixen precarietat en l'habitatge****. Un 35,5% de la població no pot fer-se càrrec de despeses imprevistes.

* Generalitat de Catalunya, dades INCASÒL

** Informe Foessa 2025

Viure de lloguer triplica el risc de pobresa

El risc de pobresa
en règim de
propietat és del

11,3 %

El risc de pobresa
en règim de
lloguer és del

34,4 %

Dificultats per afrontar les despeses d'habitatge

Un **16,8 % de la població** —26,9 % en el cas de les persones estrangeres— no pot mantenir la llar a una temperatura adequada.

Un **14,2 % de la població** declara retards en el pagament de les despeses d'habitatge, que de mitjana representen més d'un terç dels ingressos (37,5 % incloent subministraments, mobiliari, equipament i despeses corrents).

Rendisme immobiliari

Un 1,2% de grans tenidors posseeixen gairebé una quarta part del mercat immobiliari: acumulen una mitjana de 41,6 habitatges cadascun*. Alhora, el minso parc públic (2% davant el 15% de mitjana a la UE) conviu amb 417.652 habitatges buits**.

A Barcelona, un 18,8% de domicilis no es destinen a residència habitual, sinó a usos lucratius (pisos turístics, lloguer de temporada, segones residències d'estrangers o negocis).

* Sindicat de Llogateres 2025, dades OMHB

** Idescat, CENSPH 2025

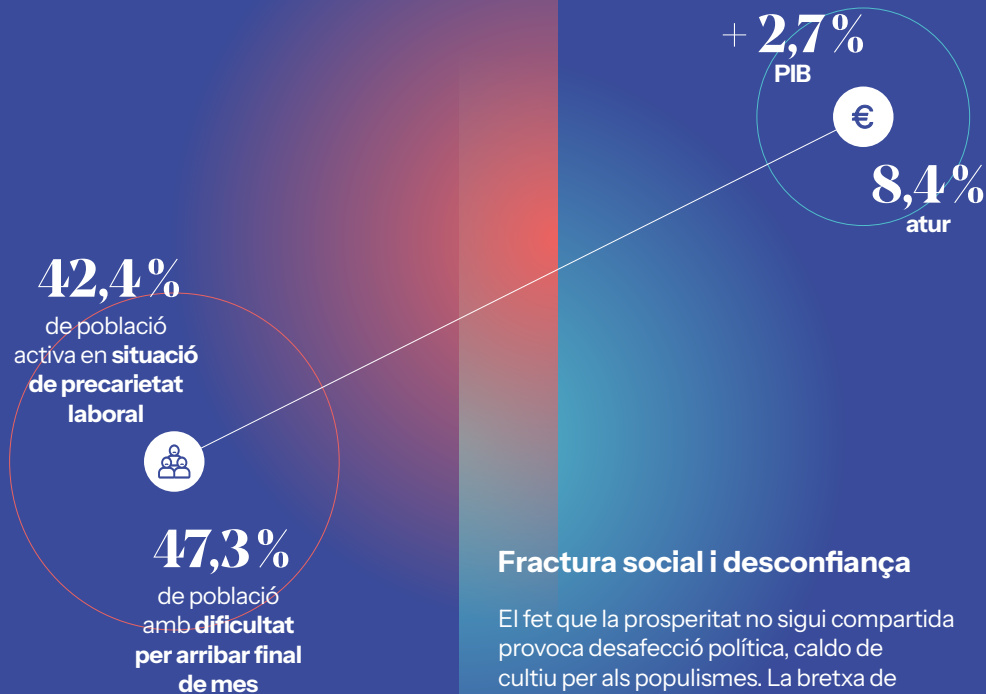
*** Barcelona Regional, dades Ajuntament de Barcelona 2024

Bonança econòmica, malestar social

Mentre la situació macroeconòmica dibuixa un país que prospera —el PIB creix un 2,7%, l'atur baixa fins el 8,4%—, **a la meitat de la població li costa arribar a final de mes**: un 47,3% declara algun grau de dificultat. Els salaris pugen més que l'IPC —3,18% vs. 2,9%—, però el cost de la vida absorbeix el 95 % de la renda mitjana disponible, amb taxes d'esforç superiors al 100 % en municipis de rendes baixes i fins i tot moderades*. Al mercat laboral, **augmenta la pobresa en el treball fins a l'11,8%** de les persones ocupades i el **42,4% de la població activa pateix precarietat laboral****.

* Informe Social 2025, Generalitat de Catalunya
** Avenç INSOCAT 18, ECAS – UPF/GREDS 2026

L'economia creix, la població pateix

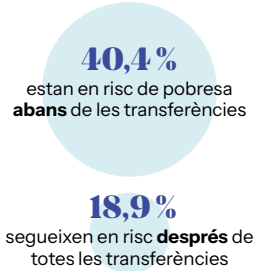
Fractura social i desconfiança

El fet que la prosperitat no sigui compartida provoca desafecció política, caldo de cultiu per als populismes. La bretxa de **desconfiança envers les institucions entre rendes baixes i altes s'ha duplicat a Espanya en els últims 15 anys***.

* 2025 Edelman Trust Barometer

Poca redistribució i polítiques públiques febles

Taxa de risc de pobresa, població total

Les **transferències socials perden efectivitat**: treuen de la pobresa el 21,5 % de la població (menys de la que aconsegueixen situar per sobre del llindar ara fa un any) i fan incrementar la renda inicial de les famílies un 31,9 %, davant el 33,7% de l'any anterior. La **desprotecció dels menors de 18 anys** s'intensifica: mentre que la taxa de pobresa baixa del 76,9 % al 14,2 % per a les persones grans, en el cas de la infància i l'adolescència només passa del 39,7 % al 30 %.

Les pensions són el gran escut protector per a la població en edat de jubilació, mentre que **les prestacions d'ingressos mínims es queden molt curtes***:

- La Renda Garantida de Ciutadania arriba tan sols al 15,9 % de les llars en risc de pobresa.
- El complement per a infància de l'IMV el reben només l'11% de les llars que hi tenen dret.

Catalunya està a la cua en inversió social a l'Estat espanyol: 2.789 € per habitant/any davant els 3.277 € de mitjana. No s'ha recuperat el nivell previ a 2010**.

* Informe Social 2025, Generalitat de Catalunya 2026
** La inversió social per comunitats, AEDGSS 2025

Taxa de risc de pobresa abans i després de transferències socials per edat 2025 (%)

	Menys de 18 anys	De 18 a 64 anys	65 anys o més
Abans de totes les transferències	39,7	29,4	76,9
Després de pensions, abans d'altres transferències	36	23,1	16,2
Després de totes les transferències	30	17,4	14,2

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat (ECV).

Referències clau

La renda mitjana neta anual reflecteix l'evolució dels ingressos de les persones i les llars en valors absoluts, mentre que el llindar de la pobresa és la referència a partir de la qual es calculen els indicadors relatius de pobresa i exclusió social. El llindar per sota del qual es considera que una llar està en situació de pobresa se situa en el 60 % dels ingressos medians de la població per cada tipus de llar (vegeu glossari).

Renda mitjana neta anual de les llars i per persona a Catalunya (€)

	2015	2017	2019	2021	2023	2025
Per llar	30.655	31.411	33.321	34.982	38.888	43.889
Per persona	12.283	12.712	13.527	14.159	15.830	17.262

Llindar de risc de pobresa per composició de la llar a Catalunya (€)

	2015	2017	2019	2021	2023	2025
Un adult	9.667	10.097	10.674	11.297	12.564	13.862
Un adult i un infant	12.568	13.126	13.876	14.686	16.333	18.020
Un adult i dos infants	15.468	16.154	17.079	18.075	20.103	22.178
Dos adults	14.501	15.145	16.011	16.945	18.846	20.792
Dos adults i un infants	17.401	18.174	19.213	20.335	22.616	24.951
Dos adults i dos infants	20.301	21.203	22.416	23.724	26.385	29.109

Glossari

Definicions d'elaboració pròpia a partir de les formulacions de l'INE, l'Idescat, el Termcat i la xarxa de lluita contra la pobresa EAPN-ES.

AROE (*At Risk Of Poverty or Exclusion*), taxa

Percentatge de població en risc de pobresa o exclusió social prenent com a referència tres indicadors: la taxa de risc de pobresa, la privació material severa i les llars amb baixa intensitat de treball. La taxa AROPE agrupa les persones que compleixen un o més d'aquests criteris i pretén superar les interpretacions estrictament monetàries de la pobresa incorporant les dimensions laboral i de consum. Components de la taxa AROPE:

Baixa intensitat de treball: llars on tots els membres en edat laboral (18-64 anys) treballen per sota del 20 % del seu potencial (és a dir, en relació als mesos que teòricament podrien treballar).

Privació material i social severa: població que no pot permetre's almenys set de tretze elements

que es consideren necessaris (menjar carn, pollastre, peix o l'equivalent vegetarià almenys cada dos dies; pagament de l'habitatge principal sense retards; mantenir l'habitatge a una temperatura adequada; fer-se càrrec de despeses imprevistes; cotxe; mobiliari en condicions; roba en condicions; dos parells de sabates o un per època de l'any; dinar o prendre alguna cosa amb amics o familiars un cop al mes; activitats d'oci; petita quantitat de diners en un/a mateix/a; connexió a internet; una setmana com a mínim de vacances l'any).

Taxa de risc de pobresa: percentatge de població que viu en llars amb una renda disponible inferior al 60 % de la renda mediana per a aquell tipus de llar. És un indicador relatiu que es mesura prenent com a referència el 'llindar de risc de pobresa per composició

de la llar'; l'Idescat estableix anualment aquest llindar en base a la mediana d'ingressos de la població catalana (vegeu pàg. de *Referències clau*).

Índex S80/20

Desigualtat en la distribució de la renda de les llars comparant el que guanya el 20 % de la població amb més ingressos, amb el que guanya el 20 % amb menys ingressos. El valor amb què s'expressa és per quantes vegades es multipliquen els ingressos de les persones més riques en relació a les més pobres.

IPC (*Índex de Preus de Consum*)

Percentatge de variació dels preus dels béns i serveis de consum adquirits per la població durant un període determinat.

PIB (*Producte Interior Brut*)

Conjunt de tots els béns i serveis finals produïts en un país durant un any: consum, inversió, despesa pública, exportacions i importacions.

Població activa / ocupada / aturada

La població activa agrupa les persones en edat laboral (16-64 anys) que treballen o es considera que

podrien treballar. La població ocupada és el subgrup de persones que han treballat a canvi d'un sou, salari, benefici empresarial o guany familiar, en metàl·lic o en espècie; i la població aturada el subgrup que no té una feina remunerada, però està disponible per exercir-la i la busca activament.

Pobresa en el treball

Proporció de persones que, malgrat treballar (almenys set mesos durant l'any de referència), tenen una renda disponible inferior a la que marca el llindar de risc de pobresa.

Precarietat en l'habitatge

Segons la metodologia de l'Informe Foessa, la població afectada per problemes d'exclusió en la dimensió de l'habitatge (formada per vuit indicadors) és aquella que pateix dificultats per accedir, mantenir o habitar en condicions dignes per sobreesforç econòmic, estrès financer derivat del pagament del lloguer, inseguretat en la tinença o inadequació i amuntegament.

Precarietat laboral

Situacions en què es dona una o més de les tres dimensions en base a les quals es determina: inseguretat en l'ocupació (inestabilitat

del vincle o absència d'ocupació), insuficiència d'ingressos o d'hores (limitació del temps de treball, especialment quan és involuntària) i dèficit de protecció social o desajustos (posicions amb menor empara de drets o amb desajust de qualificacions).

Renda mitjana neta anual

Ingressos mitjans nets anuals de què disposa una llar o una persona.

Taxa d'atur

Percentatge de població activa que es troba aturada; és a dir, persones de 16 anys o més que no han tingut feina remunerada (per compte propi o d'altri) la setmana de referència de l'Enquesta de Població Activa, però que està disponible per exercir-la i que la busca activament.

Transferències socials

Esforz que realitza el sistema de protecció social per reduir el risc de pobresa traduït en ingressos per a les llars, ja siguin pensions per veïlla i supervivència o altres tipus de prestacions monetàries. La comparació entre les taxes de risc abans i després de transferències socials és un indicador de l'efectivitat redistributiva del sistema de protecció.

ECAS és una federació que agrupa 137 entitats socials que treballen de manera prioritària amb persones en situació o risc d'exclusió social. La seva missió és enfortir el teixit associatiu, defensar els drets fonamentals de ciutadania i reduir les desigualtats socials.

www.acciosocial.org

Document realitzat per **ECAS**,
consell assessor format per:

Vocalia de Pobresa

Teresa Bermúdez

Equip tècnic

Mariona Puigdemívol, Paula
Cusí Echaniz, Estefania
Bedmar, Agnès Felis Prósper

Cerca i explotació de dades

Maria Torres Bagur

Disseny

Manera Estudi